

Rekabetin Yeni Dinamiği: Sanayide Teknolojik Dönüşüm

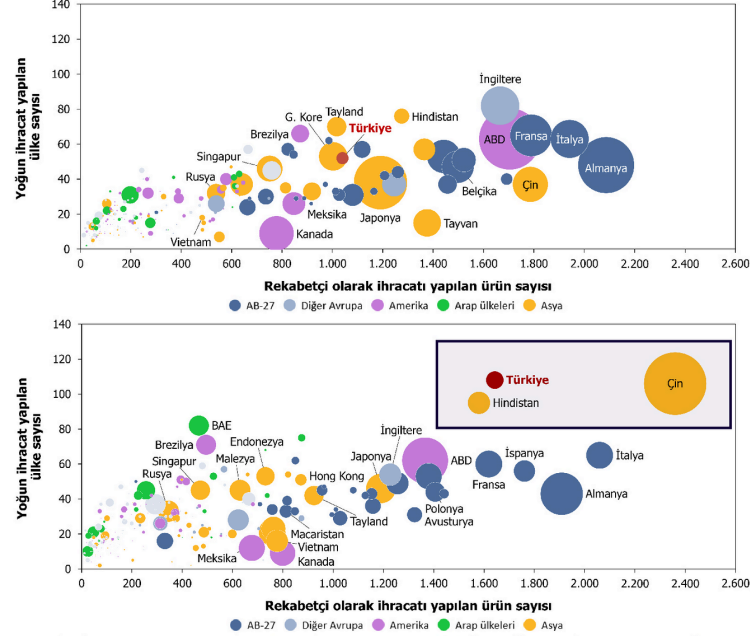
- **Sanayi politikası gündemi teknoloji politikaları odağıyla geri geldi:** Jeoekonomik ayrışmanın, tedarik zincirlerindeki belirsizliklerin ve iklim değişikliği gündeminin etkisi güçlü bir şekilde hissediliyor. Bu küresel eğilimlere ek olarak, yeni teknolojilerdeki gelişmeler ve yayılma hızındaki artış, teknoloji odaklı sanayi politikası araçları üzerine yeniden düşünme ihtiyacı doğuruyor.

- **Teknoloji yarışı derinleşiyor:** Özellikle gelişmiş ülkelerde ve Çin'de, yeni teknolojilerde liderlik ve yönlendirme gücüne sahip olma gündemi, jeoekonomik eğilimleri şekillendiriyor. Teknoloji yarışında ABD ve Çin'in gerisinde kalan AB, yarışa geri dönmek ve yüksek teknoloji sektörlerinde Çin karşısında rekabet gücünü korumak için yeni adımlar atıyor. AB Rekabetçilik Pusulası, Avrupa Yeşil Mutabakatı, Temiz Sanayi Mutabakatı ve ilgili düzenlemeler AB'nin hem dekarbonizasyon hem de teknoloji yarışına geri dönmek için yeni sanayi politikası aracı olarak konumlanıyor.

- Çin dünyanın yüksek teknoloji tedarikçisi olarak da dikkat çekiyor. Yüksek teknoloji sektörlerinde küresel rekabet, yalnızca tekil sektörel becerilere değil, giderek karmaşıklaşan yeni teknoloji alanlarında da yetkinlik kazanmaya dayanıyor.

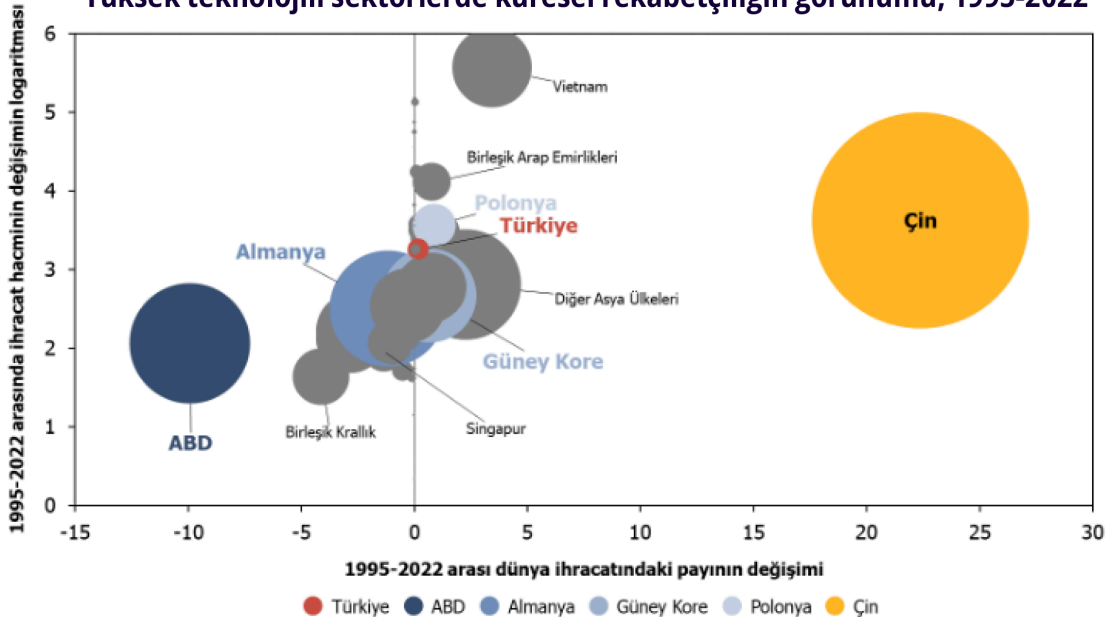
1995'ten 2023'e dünyanın ana tedarikçileri farklılaştı. Çin dünyanın ana tedarikçisi haline gelirken, son 30 yılda küresel pazarlardaki rekabet gücü artan Türkiye, ihracat sepeti ve pazar çeşitliliği en yüksek ülkelerden biri haline geldi.

Küresel pazarlarda rekabetçiliğin görünümü, 1995 ve 2023

Kaynak: CEPII BACI, TEPAV Hesaplamaları. Not: Daire alanları ülkenin ihracatını temsil etmektedir.

Yüksek teknoloji sektörlerde küresel rekabetçiliğin görünümü, 1995-2022

Kaynak: CEPII BACI, TEPAV Hesaplamaları. Not: Daire alanları ülkenin ihracatını temsil etmektedir.

- Türkiye'nin ihracat sepetindeki çeşitlenme, yüksek teknolojlili ve katma değerli ürünlerle gerçekleştirilemedi.

Seçilen ülkelerde 2006-2021 döneminde ihracat sepetine yeni eklenen ürünler ve yarattıkları değer

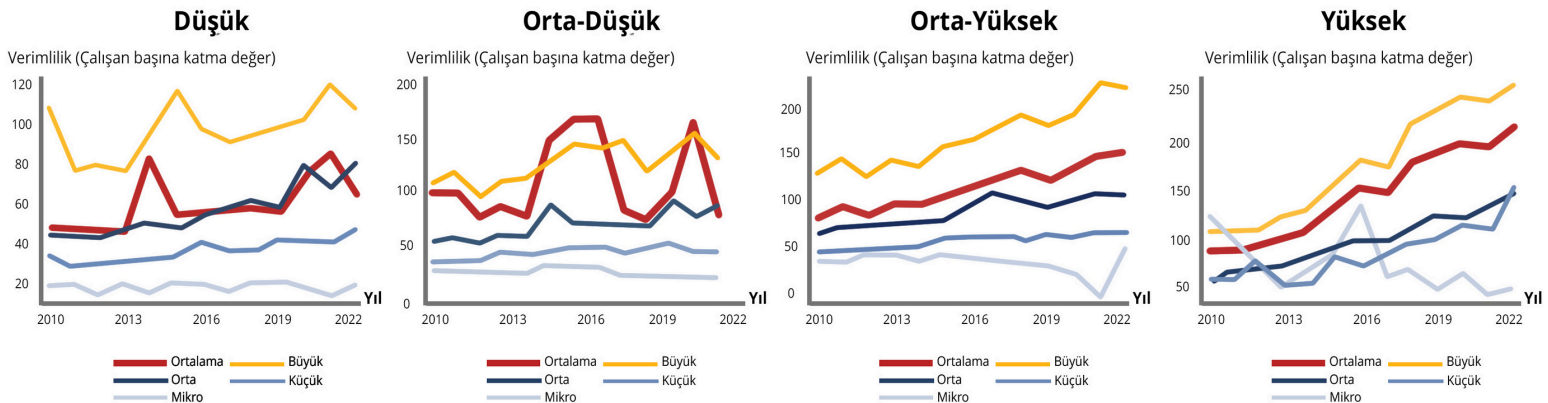
Ülke	Yeni Ürün	Kişi Başına ABD Doları	Toplam değer (milyon ABD doları)
Vietnam	41	\$ 1,490.00	\$ 145.00
Güney Kore	19	\$ 680.00	\$ 35.20
Polonya	36	\$ 366.00	\$ 13.80
Malezya	27	\$ 408.00	\$ 13.70
Türkiye	25	\$ 46.00	\$ 3.93
Çekya	12	\$ 319.00	\$ 3.35
Bulgaristan	55	\$ 425.00	\$ 2.92
Macaristan	18	\$ 125.00	\$ 1.22

Kaynak: Harvard Üniversitesi Büyüme Laboratuvarı, TEPAV Hesaplamaları, TEPAV Görselleştirmeleri

Türkiye'de yüksek teknolojlili ihracat, yeni teknolojilerle dönüşüm ve inovasyon hedefi için üç temel problem ve ihtiyaç alanı izlenmektedir:

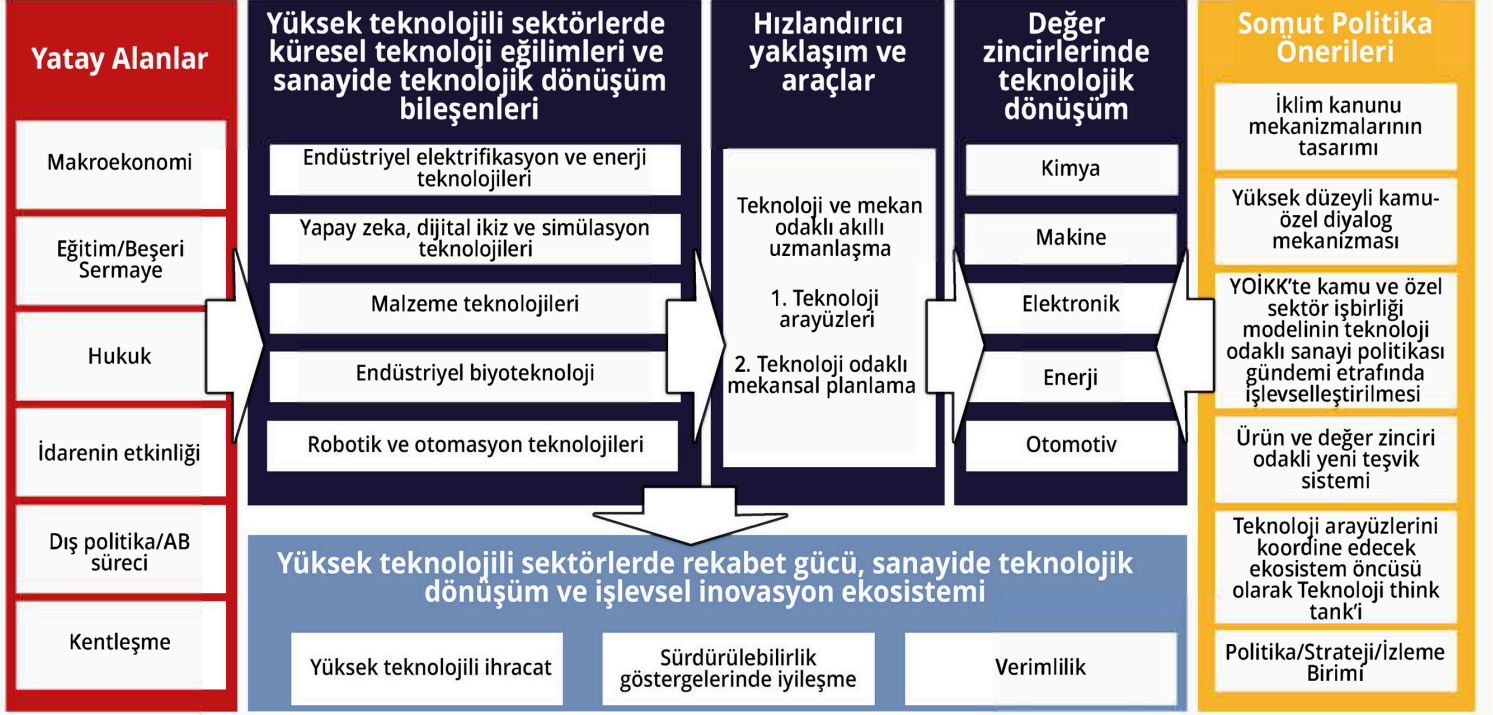
- **Sanayinin yeni teknolojilerle dönüşümü ve teknoloji ekosisteminin yüksek teknolojlili ihracata doğru işlevselleştirilmesi:** Beşeri sermaye ve bilimsel araştırma kapasitesinin teşvik mekanizmalarına rağmen Ar-Ge kapasitesine dönüşmemesi, Ar-Ge harcamalarının yetersizliği, Türkiye'nin ihracat sepetine yeni eklenen ürünlerde nitelik ve teknoloji düşüklüğü.
- **Firmalar arasındaki verimlilik farkları:** Yüksek teknolojlili sektörlerde verimlilik artışı ve ölçeklere göre farkların kapanması konusundaki potansiyele rağmen, sanayinin mevcut teknoloji seviyesi nedeniyle potansiyelin gerçeğe dönüşmemesi.
- **Türkiye sanayi ve teknoloji ekosisteminin tek mekana sıkışmış durumda olması:** Marmara Bölgesi, Türkiye'nin GSYH'sinin yüzde 45'inden fazlasını sağlamakta ve teknoloji yatırımları da büyük ölçüde bu bölgede yoğunlaşmaktadır.

Türkiye sanayisinde teknoloji sınıflaması ve firma ölçeğine göre verimlilik eğilimleri, 2010-2022

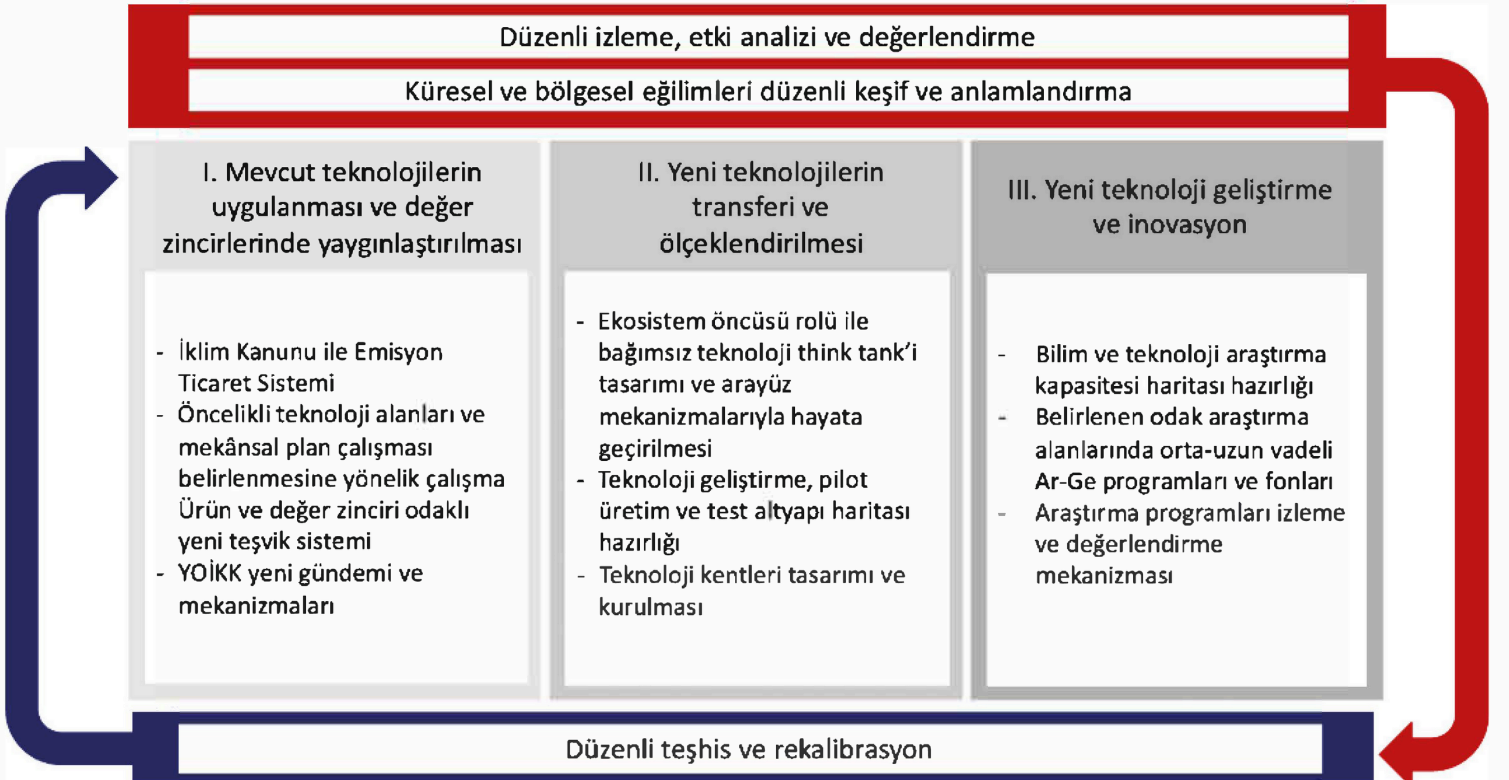

Kaynak: GBS, TEPAV Hesaplamaları

Yeni teknolojilerin değer zincirlerine entegrasyonu, hem yüksek hem de orta-yüksek teknoloji sektörlerde katma değer ve verimlilik artışlarını beraberinde getirir. Küresel ve bölgesel eğilimlerin sunduğu fırsat alanlarıyla birlikte, Türkiye'nin teknoloji odaklı sanayi politikasını, ülke koşullarına özgü akıllı uzmanlaşma yaklaşımıyla tasarlamak önemlidir.

Yeni teknolojilerle dönüşüm ve inovasyon temelli rekabet gücü için öncelikli uygulama adımları:

Rekabetin Yeni Dinamiği: Sanayide Teknolojik Dönüşüm

Rekabetin Yeni Dinamiği: Sanayide Teknolojik Dönüşüm Raporu

Raporun tamamına erişim için:

<https://tusiad.org/tr/yayinlar/raporlar/item/11767-rekabetin-yeni-dinamigi-sanayide-teknolojik-donusum>

DESTEKLEYENLER*

*Raporda yer alan görüşler katkı ve katılım sağlayan tüm sponsor kuruluşların görüşlerini yansıtmayabilir ve bu itibarla bu kuruluşlar için bağlayıcı değildir.